

Przedmiotowy System Oceniania z Przyrody dla klas IV i VI

Celem nauczania przyrody w szkole podstawowej jest zainteresowanie światem, jego różnorodnością, wskazywanie zależności istniejących w środowisku przyrodniczym, kształtowanie umiejętności obserwacji zjawisk przyrodniczych, ukazywanie współzależności człowieka i środowiska.

Realizacji tych celów służy ocena wiadomości i umiejętności ucznia. Ma ona za zadanie dostarczyć informacji o stopniu opanowania wiedzy i umiejętności uczniowi, jego rodzicom oraz nauczycielowi, ma wykrywać braki w wiedzy i umiejętnościach oraz pokazywać sposoby ich likwidacji. Ma również motywować ucznia do systematycznej pracy.

Przedmiotem oceny są: wiadomości, umiejętności przedmiotowe i ponadprzedmiotowe, postawy i wartości kształtowane w procesie dydaktycznym.

Wymagania na poszczególne stopnie szkolne w klasyfikacji rocznej (śródrocznej).

Uczeń otrzyma ocenę:

NIEDOSTATECZNĄ jeżeli:

- nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowych umiejętności;
- nie opanował wymagań z poziomu koniecznego (na ocenę dopuszczającą), pozwalających uczniowi świadomie uczestniczyć w lekcjach przyrody

DOPUSZCZAJĄCĄ jeżeli:

- rozpoznaje podstawowe zjawiska przyrody;
- posiada, przejawiający się w codziennym życiu, pozytywny stosunek do środowiska przyrodniczego;
- opanował materiał programowy w stopniu elementarnym

DOSTATECZNĄ jeżeli:

- opanował wiadomości i umiejętności w stopniu podstawowym,
- zna podstawowe pojęcia przyrodnicze;
- rozpoznaje i ocenia postawy wobec środowiska przyrodniczego;
- posługuje się mapą jako źródłem wiedzy przyrodniczej;
- obserwuje pośrednio i bezpośrednio procesy zachodzące w środowisku przyrodniczym oraz potrafi je opisać;
- pracuje niesystematycznie, niechętnie wykonuje powierzone zadania

DOBRA jeżeli:

- posiada niewielkie luki w wiadomościach i umiejętnościach rozwijanych na lekcjach,
- właściwie wykorzystuje przyrządy do obserwacji i pomiarów elementów przyrody;
- korzysta z różnych źródeł informacji tj: telewizji, czasopism przyrodniczych lub popularnonaukowych itp.;
- dostrzega wpływ przyrody na życie i gospodarkę człowieka;
- proponuje działania na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego;
- ocenia relacje między działalnością człowieka a środowiskiem przyrodniczym;
- dokonuje porównań zjawisk i elementów przyrody, posługując się terminologią przyrodniczą;
- systematycznie i efektywnie pracuje na lekcjach, potrafi sformułować dłuższą wypowiedź,

BARDZO DOBRĄ jeżeli:

- opanował w pełni materiał programowy
- projektuje doświadczenia i prezentuje je;

- dostrzega i ocenia związki w przebiegu zjawisk przyrodniczych i działalności człowieka;
- przewiduje następstwa i skutki działalności człowieka oraz przebiegu procesów naturalnych w przyrodzie;
- wyjaśnia je i rozwiązuje;
- systematycznie pracuje na lekcjach,
- sprawnie korzysta z dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji,
- wykorzystuje wiedzę z przedmiotów pokrewnych,
- bierze udział w konkursach przyrodniczych,
- formułuje dłuższe wypowiedzi zawierające własne sądy i opinie,

CELUJĄCĄ jeżeli :

- w stu procentach opanował wiadomości i umiejętności programu nauczania przyrody dla danej klasy, wymagające samodzielnej pracy, związane z zainteresowaniami ucznia;
- wychodzi z samodzielnymi inicjatywami rozwiązania konkretnych problemów;
- uzyskuje wysokie wyniki w konkursach przyrodniczo-ekologicznych i matematyczno - przyrodniczych;
- samodzielnie sięga do różnych źródeł informacji,
- prezentuje swoje wiadomości i umiejętności na forum klasy.

Kontroli i ocenie podlegają prace pisemne, wypowiedzi ustne i prace praktyczne.

1. Prace pisemne:

- prace klasowe,
- sprawdziany, testy opracowane przez nauczycieli lub standaryzowane testy osiągnięć szkolnych, kartkówki,
- notatka,
- ćwiczenia (zadania) w zeszytcie ćwiczeń, zeszytcie przedmiotowym lub wykonane na tablicy,
- opis doświadczenia.

2. Wypowiedzi ustne:

- kilkudzaniowa wypowiedź, odpowiedzi na pytania,
- udział w dyskusji,
- prezentacja pracy własnej lub grupy.

3. Prace praktyczne:

- wytwory pracy np. zielnik, album, gazetka tematyczna, praca plastyczna, gromadzenie i segregacja materiałów,
- posługiwanie się mapą, atlasem, słownikiem,
- praca w grupie,
- samokształcenie.

Inne ustalenia dotyczące oceniania z przyrody

1. Termin prac pisemnych (z wyjątkiem kartkówek) powinien być podany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.
2. Kartkówka lub odpowiedź ustna obejmuje materiał z trzech ostatnich tematów, chyba, że nauczyciel wcześniej zapowiedział inaczej.
3. Prace domowe:
 - uczeń ma obowiązek systematycznie odrabiać zadania domowe,
 - prace domowe powinny być sprawdzane przez nauczyciela szczegółowo u przynajmniej jednego ucznia, a u innych fakt wykonania lub nie,
 - brak pracy domowej równoznaczny jest z otrzymaniem minusa (brakujące zadanie należy wykonać i przedstawić na następnej lekcji, co zostanie odnotowane przez nauczyciela); trzy minusy skutkują oceną niedostateczną,
 - nauczyciel może uwzględnić brak pracy domowej w przypadku szczególnych okoliczności poświadczonych przez rodziców,
 - zapomnienie zeszytu przedmiotowego lub zeszytu ćwiczeń, w którym znajdowała się praca domowa oznacza jej brak i skutkuje minusem.
4. Zeszyt przedmiotowy (zeszyt ćwiczeń):
 - uczeń ma obowiązek sumiennie prowadzić zeszyt przedmiotowy (zeszyt ćwiczeń),
 - uczeń ma obowiązek uzupełniania notatek w zeszycie za czas nieobecności w szkole,
 - zeszyt sprawdzany jest pod kątem kompletności notatek, poprawności merytorycznej i estetyki,
 - trzykrotny brak zeszytu przedmiotowego (zeszytu ćwiczeń, niezbędnych przyborów) równoznaczny jest z otrzymaniem oceny niedostatecznej.
5. Aktywność – za aktywność na lekcji uczeń może otrzymać plus (posiadanie trzech plusów w klasie IV, a w klasie VI pięciu plusów równoznaczne jest z otrzymaniem oceny bardzo dobrej).
6. Praca w grupach – ocenie podlega planowanie, organizowanie pracy, umiejętność współpracy z innymi członkami grupy, sposób prezentacji wykonanego zadania i poprawność jego rozwiązania.
7. Prace nadobowiązkowe:
 - temat pracy, czas wykonania, formę pracy proponuje nauczyciel, ale może to być inicjatywa ucznia albo grupy uczniów skonsultowana z nauczycielem,
 - w czasie wykonywania pracy uczeń może konsultować się z nauczycielem,
 - uczeń ma prawo zaprezentować swą pracę na forum klasy lub szkoły,
 - ocenie podlega pomysł, poprawność merytoryczna, staranność wykonania, atrakcyjność prezentacji, samodzielność.
8. Zasady i sposoby uzupełniania wyników niekorzystnych:
 - uczeń ma prawo do poprawy sprawdzianu, pracy klasowej w przypadku uzyskania oceny niedostatecznej i dopuszczającej, a w przypadku poprawy innych ocen za zgodą nauczyciela,
 - poprawa prac pisemnych jest dobrowolna i odbywa się w terminie ustalonym z nauczycielem (najpóźniej w czasie dwóch tygodni od rozdania prac),
 - punktacja za poprawę pracy jest taka sama jak za pracę pierwotną,
 - do dziennika wpisuje się obie oceny, biorąc pod uwagę wyższą z nich,
 - poprawę można pisać tylko raz,
 - uczeń unikający sprawdzianów może być kontrolowany bez zapowiedzi i w formie wybranej przez nauczyciela,
 - roczna (średnioroczna) ocena klasyfikacyjna nie może być ustalana jako średnia arytmetyczna ocen cząstkowych, roczna (średnioroczna) ocena klasyfikacyjna jest wynikiem systematycznej pracy ucznia w ciągu całego roku (semestru) i nie może być wynikiem zdawania całego materiału, bądź jego części celem podwyższenia oceny końcowej,
 - pod koniec semestru, uczeń nie może poprawić kilku ocen w celu podwyższenia oceny śródrocznej lub rocznej
9. Sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne są udostępniane uczniowi i jego rodzicom.

10. W przypadku ucznia z dysfunkcjami nauczyciel dostosowuje wymagania do jego indywidualnych potrzeb i ocenia go uwzględniając jego możliwości.
11. Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej (semestralnej) oceny klasyfikacyjnej z przyrody:
 - a) Możliwość ubiegania się o wyższą niż przewidywana roczną (semestralną) ocenę klasyfikacyjną z przyrody mają uczniowie, którzy:
 - uzyskali oceny ze wszystkich przeprowadzonych w danym semestrze (roku szkolnym) prac klasowych, sprawdzianów i testów, pisząc je w ustalonym przez nauczyciela terminie (dotyczy też dodatkowych terminów w przypadku usprawiedliwionej nieobecności),
 - skorzystali z możliwości poprawy ww. form pisemnych i uzyskali oceny wyższe,
 - wykonali wszystkie zlecone przez nauczyciela samodzielne prace z wynikiem pozytywnym,
 - aktywnie uczestniczyli w lekcji, wykonywali samodzielnie prace domowe,
 - wykazywali zainteresowanie w zakresie poprawiania ocen bieżących w ciągu semestru (roku szkolnego).
 - b) Uzyskanie wyższej niż przewidywana semestralnej (rocznej) oceny klasyfikacyjnej z przyrody następuje w wyniku przeprowadzenia sprawdzianu wiadomości i umiejętności ucznia w formie pisemnej i ustnej.
 - c) Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą zgłosić zastrzeżenia do Dyrektora Szkoły, jeżeli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny. Zastrzeżenia mogą być zgłoszone w terminie 2 dni po zakończeniu zajęć dydaktyczno-wychowawczych.
 - d) W przypadku stwierdzenia spełnienia wymagań, zostaje przeprowadzony komisyjny sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia w nieprzekraczalnym terminie trzech dni od uwzględnienia odwołania.
 - e) Komisję przeprowadzającą sprawdzian wiadomości i umiejętności powołuje Dyrektor Szkoły.
 - f) Ze sprawdzianu komisyjnego sporządza się protokół, który zawiera:
 - skład komisji,
 - pytania i zadania dla ucznia,
 - arkusze z pisemnymi pracami ucznia,
 - zaprotokołowane ustne odpowiedzi ucznia.
 - g) Za zgodą Dyrektora Szkoły rodzice (prawni opiekunowie) ucznia mogą być obserwatorami sprawdzianu.
12. Pozostałe kwestie związane z ocenianiem, promowaniem oraz klasyfikowaniem uczniów, niezawarte w Przedmiotowym Systemie Oceniania z Przyrody, reguluje Wewnętrzny System Oceniania.